

Programa intervenció socioeducativa en el medi obert

El Prat, entre els municipis catalans que més promouen el treball comunitari amb joves a l'espai públic

El programa s'adreça al conjunt de joves del Prat i arriba actualment a 1.500 persones. Es basa en la intervenció socioeducativa, tant individual com grupal, i un dels seus principals objectius és canalitzar les inquietuds dels joves cap a alternatives d'oci positiu.

Durant l'estiu, els educadors i educadores intensifiquen les seves intervencions a l'espai públic, del qual es fa un ús més intensiu en aquesta època de l'any. També dinamitzen diverses activitats d'oci per als joves, com la de vela que s'organitzarà el proper divendres, 20 de juliol.

D'entre el conjunt de joves vinculats al programa, 307 reben una atenció més intensiva i personalitzada, el doble que fa 4 anys .

Des de la perspectiva de gènere, els professionals adverteixen que s'estan detectant dinàmiques masclistes de control i de violència en les relacions entre iguals, sobretot en la franja de 12 a 16 anys, una tendència que es vol ajudar a revertir amb la tasca educativa.

L'Ajuntament del Prat és un dels municipis catalans on més es potencia el treball comunitari amb joves als espais públics. A través del programa d'intervenció socioeducativa en el medi obert, liderat des de l'oficina del Pla jove municipal, s'arriba actualment a uns 1.500 joves, atenent amb major intensitat i vinculació a més de 300, el doble que fa 4 anys.

Els objectius del projecte són apropar-se als joves i establir vincles per oferir i crear alternatives; fer visibles i canalitzar les seves inquietuds i necessitats; implicar-los en el seu propi procés de creixement; acompanyar-los en la construcció dels itineraris personals; afavorir la seva convivència; potenciar-ne la participació a la vida comunitària; i visualitzar una imatge positiva i de reconeixement dels joves als mitjans de comunicació.

Durant l'estiu, els educadors i educadores intensifiquen les seves intervencions a l'espai públic, donat que durant aquesta època de l'any tant els joves com el conjunt de la ciutadania en fan un ús més intensiu. També es promouen diverses activitats d'oci per a joves de caire esportiu, cultural.... Així per exemple, la setmana passada es va organitzar un torneig de futbol nocturn i el proper divendres 20 de juliol a les 17 h s'organitzarà una activitat de vela per als joves a la platja del Prat.

Recentment, aquest programa del Prat de Llobregat ha estat una de les 7 experiències d'intervenció en medi obert d'arreu de Catalunya i de l'Estat

estudiades per l'informe "Acció comunitària en medi obert. Estudi de casos" de l'Ajuntament de Barcelona (2018), per destacar en la dimensió comunitària del seu treball amb els joves. L'informe ha estat elaborat per Antonio Alcántara per encàrrec del Servei d'Acció Comunitària de l'Ajuntament de Barcelona.

Al Prat, aquest programa es va iniciar el novembre de 2014 des dels Serveis Socials municipals amb la col·laboració de l'entitat SAÓ Prat, després de detectar dinàmiques disruptives d'alguns joves que provocaven problemes de convivència en places o equipaments. El projecte es va anar consolidant i estenent progressivament a més espais de la ciutat i, al juny de 2016, va passar a format part del Pla Local de Joventut. Actualment, hi treballen dos educadors i dues educadores mitjançant la prestació de serveis de l'associació CEPS.

La intervenció ha anat evolucionat, des de l'atenció als col·lectius més conflictius fins a un treball de camp més generalista per observar i detectar necessitats dels joves arreu de la ciutat, en els seus espais naturals de relació (Centres Cívics, esportius, places,...) i al desenvolupament d'accions amb els propis joves, juntament amb professionals dels equipaments públics i/o entitats.

El perfil dels joves

El projecte va adreçat al conjunt de joves del Prat, de 12 a 20 anys, i arriba actualment a uns 1.500 joves. Durant aquest darrer curs escolar, s'ha generat un vincle i intervenció personalitzada amb 307 joves, amb una lleugera majoria d'homes (58%), enfront del 42% de dones. Des de la perspectiva de gènere, els professionals adverteixen que s'estan detectant dinàmiques masculistes de control i de violència en les relacions entre iguals, sobretot en la franja de 12 a 16 anys, una tendència que es vol ajudar a revertir amb la tasca educativa.

Entre aquest grup de joves, la majoria són estudiants (76%), mentre que un 10% treballa i un 14% no estudia ni treballa. Mitjançant aquest projecte, s'acompanya la majoria de joves, en el seguiment del seu itinerari educatiu o donant-los suport en diferents àmbits (acadèmic i professional, laboral, de mobilitat internacional, artístic, de sexualitat i afectivitat, d'orientació personal...), amb la col·laboració d'especialistes del servei municipal d'assessoria joves.

En aquest projecte, es vol fugir de la recurrent denominació de "nini". Els joves viuen diferents etapes al llarg del seu procés de creixement personal, amb moments "standby", d'espera, de reflexió sobre què volen fer... Són moments propis del seu recorregut vital i les circumstàncies socials i econòmiques no faciliten en alguns casos que trobin el camí desitjat. Per això, els educadors i educadores de medi obert treballen especialment amb els col·lectius de joves en situació més fràgil i vulnerable, escoltant quines són les seves necessitats i donant-los suport perquè encarin el disseny del seu futur de forma positiva.

Canalitzar les inquietuds dels joves cap a alternatives d'oci positiu

Per tal de canalitzar les inquietuds dels joves cap a alternatives d'oci positiu, s'incentiva la seva implicació en la planificació i organització de diferents activitats culturals, educatives i esportives ja en marxa. També es promou que siguin agents actius, desenvolupant les seves idees i capacitats creatives en activitats pròpies, amb el suport dels recursos de la ciutat. Així, s'han organitzat tallers de cuina o artístics, excursions, sessions de cinema, partits de futbol sala o de ping-pong, activitats de patinatge...

La importància i l'impacte de la intervenció amb joves al medi obert

Projectes com aquest suposen disposar d'observadors de la realitat juvenil dels municipis en primera línia, cosa que pot contribuir a desenvolupar polítiques municipals més ajustades a les seves necessitats.

En aquests moments, al Prat es garanteix l'accés universal dels joves a diferents recursos i serveis municipals, gràcies a un equip de professionals multidisciplinars i qualificats. S'ofereixen serveis d'informació o punts mòbils per a joves als instituts, a càrrec de dinamitzadors. També es fan activitats de suport al lleure educatiu, a grups no formals o associacions juvenils i es contribueix a generar projectes d'oci alternatiu com la "Zona Jove".

Per tal que aquests serveis funcionin coordinament i siguin cada vegada més eficients, al Prat s'ha constituït la "Xarxa PromoJove", on participen representants de tots els departaments amb projectes per a joves, compartint visió i metodologia, molt especialment amb la comunitat educativa.

Els diferents projectes comparteixen l'objectiu comú de generar identitat comunitària i sentiment de pertinença i estima entre els joves, connectar persones, llocs i recursos, generar referents vàlids, optimitzar els recursos dels territoris, minimitzar el conflicte, facilitar la generació de noves iniciatives i cuidar més l'espai públic, sentint-lo com a propi.

Per tal d'adaptar contínuament el programa als canvis socials, es planteja seguir ampliant l'equip de professionals del Prat, la millora de les eines d'avaluació i impacte, la visualització d'experiències d'èxit o la intervenció en el denominat "medi obert virtual", que constitueixen les diferents xarxes socials de relació dels joves on-line, entre d'altres objectius.

El Prat de Llobregat, 16 de juliol de 2018